

№ 14.0031-19 ӨҚЖЕҚБ БҚ орнына

БАСШЫЛЫҚ ҚҰЖАТЫ

«Үлбі металлургиялық зауыты» Акционерлік қоғамы

БЕКІТЕМІН

Өндіріс қауіпсіздігі
жөніндегі директор

 Е.А. Чумин

« 12 » 12 2024

НҰСҚАУЛЫҚ

«ҮМЗ» АҚ бөлімшелерінде қауіпті әрекеттерді, қауіпті жағдайларды,
салдарсыз оқиғаларды анықтау және қауіпсіздіктің мінез-құлықтық
аудитін жүргізу тәртібі

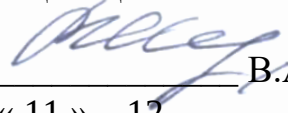
ӨҚЖЕҚБ БҚ № 14.031-24

Қолдану мерзімі 23.12. 2029 дейін

№ 1990 бұйрық «23» 12 2024

ӘЗІРЛЕГЕН

ӨҚЖЕҚБ бастығы

 В.А. Цораев

« 11 » 12 2024

Өскемен

1 Қолдану саласы

Осы Нұсқаулық «ҮМЗ» АҚ бөлімшелерінде және «ҮМЗ» АҚ аумағында құрылыс-монтаждау жұмыстарын (бұдан әрі-ҚМЖ) жүзеге асыратын мердігерлік ұйымдарда қауіпті жағдайларды (ҚЖ), қауіпті әрекеттерді (ҚӘ), салдарсыз оқиғаларды (СО) анықтау және қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиттерін (ҚМҚА) жүргізу тәртібін келесі мақсатта белгілейді:

- жұмыскерлердің қауіпсіздік мәдениеті дағдыларын дамыту және бекіту;
- жұмыскерлерді ҚӘ, ҚЖ, СО уақтылы анықтау және жою процесіне тарту;
- апаттардың, оқыс оқиғалар мен жазатайым оқиғалардың алдын алу және азайту;
- өндірістік процестерді жүргізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
- еңбек жағдайларын жақсарту.

Осы нұсқаулықтың талаптарын «ҮМЗ» АҚ персоналы қолдануға тиіс.

2 Нормативтік сілтемелер

2.1 Күні көрсетілген сілтемелер үшін сілтеме нормативтік құжатының көрсетілген басылымы ғана қолданылады, күні көрсетілмеген сілтемелер үшін сілтеме құжатының соңғы басылымы (оның барлық өзгерістерін қоса) қолданылады.

2.2 Осы нұсқаулықты қолдану үшін келесі сілтемелік құжаттар қажет:

- СТ НАК 5.0.4-2017 Өндірістік қауіпсіздік стандарттар жүйесі. Өндірістік қауіпсіздікке мониторинг пен бақылауды ұйымдастыру тәртібі. Әдістемелік нұсқаулар;
- СТ НАК 12.7-19 «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ кәсіпорындарында «Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудитін» (ҚМҚА) өткізу тәртібі. Әдістемелік нұсқаулар;
- СТ 14.0018 Қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды бақылау;
- СТ 20.0007 Терминдер мен белгілеулер;
- СТ 28.0021 «ҮМЗ» АҚ-ның мердігерлік ұйымдармен өзара қарым-қатынасын жүзеге асыру;
- ИП 14.0019 Басшылық құжаттары. Басылым және басқару тәртібі.

3 Терминдер, анықтамалар, белгілер және қысқартулар

3.1 Осы нұсқаулықта СТ 20.0007 бойынша терминдер мен қысқартулар, келесі терминдер мен қысқартулар қолданылады:

3.1.1 **Аудитор:** Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудитін жүзеге асыратын тұлға (жұмыстарға және технологиялық процестерге басшылықты жүзеге асыратын құрылымдық бөлімшелердің басшылары, сондай-ақ өндірістік бақылау мен техникалық қадағалауды жүзеге асыратын лауазымды адамдар).

3.1.2 **Қауіпті әрекет/оқиға; ҚӘ:** жұмыскердің нәтижесінде өзіне немесе айналасындағыларға жарақат алу, сондай-ақ кәсіпорынның қоршаған ортасына немесе мүлкіне зиян келтіру қаупі бар жұмыскердің мінез-құлқы және белгіленген ережелер мен нормаларды бұзу болып табылады. Сондай-ақ, егер ол уақытында түзетілмей, оқиғаға немесе жарақатқа алып келуі мүмкін персоналдың әрекетсіздігі қауіпті әрекет болып табылуы мүмкін,

3.1.3 **Қауіпті жағдай/оқиға; ҚЖ:** Бір немесе бірнеше жұмысшының әрекетімен немесе әрекетсіздігімен тікелей байланысты емес, оқиғаға немесе жарақатқа алып келетін, сондай-ақ, егер оны түзетпесе кәсіпорынның қоршаған ортасына немесе мүлкіне зиян келтіруі мүмкін жағдай/оқиға. Қауіпті жағдай жобадағы, өндірістегі немесе дайындаудағы қателіктерден, сапасыз қызмет көрсетуден немесе қасиеттерінің нашарлауынан туындауы мүмкін. Қауіпті жағдай мен қауіпті әрекеттің басты айырмашылығы қауіпті жағдай, әдетте, жұмыскердің осы жағдайға тікелей әсер ету шегінен шығуынан тұрады.

3.1.4 Салдарсыз оқиға (Near Miss/NM); СО: Жарақатқа, ауруға немесе зақымдануға әкелмеген, бірақ ауыр зардаптарға әлеуетті қауіп төндіретін күтпеген, жоспарланбаған және күтпеген оқиға. Сондай-ақ, жойылмай қалып қалған іс-әрекет немесе жағдай жарақатқа, қоршаған ортаға немесе кәсіпорынның мүлкіне зиян келтіруі мүмкін.

3.1.5 Өндірістік қауіпсіздік; ӨҚ: еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздігі, қоршаған ортаны қорғау, өрт қауіпсіздігі, радиациялық және ядролық қауіпсіздік саласындағы процестерді қамтитын басқару жүйесі.

3.1.6 Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиті; ҚМҚА: Барлық дәрежелі басшылардың тексеруші мен тексерілушінің өзара іс-қимылына негізделген персоналдың жұмыс жүргізуін жүйелі түрде тексеруді көздейтін интерактивті, құжатталған процесс. Процесс өндірістік тапсырмаларды орындау кезінде жұмыскердің мінез-құлқын бақылаудан, тексерушінің жұмыскермен кері байланыс ала отырып, ынталандыратын, оқытатын әңгімесінен тұрады.

3.1.7 «Өндірістік қауіпсіздікті басқару» бағдарламалық кешені: «ӨҚБ» БҚ: Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, радиациялық және ядролық қауіпсіздік, қоршаған ортаны қорғау бойынша аралап шығу нәтижесінде анықталған қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиттерін (ҚМҚА), қауіпті әрекеттерді (ҚӘ), қауіпті жағдайларды (ҚЖ), салдарсыз оқиғаларды (СО) тіркеу, жіктеу, өңдеу және талдау үшін пайдаланылатын «ҮМЗ» АҚ желілік бағдарламасы.

3.1.8 ӨҚБ БҚ-дағы инспектор: «Инспектор» рөлі тағайындалған бөлімше қызметкері (ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженер), оның міндеттеріне берілген ескертулерді талдау, тіркеу (ҚӘ, ҚЖ, СО), өз бөлімшесінде тіркелген барлық ескертулердің орындалуын жоюға және бақылауға жауапты адамды тағайындау кіреді.

4 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау тәртібі

4.1 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау процедурасы

4.1.1 «ҮМЗ» АҚ кез келген жұмыскерлерінің жағымсыз оқиғалардың, штаттан тыс/апаттық жағдайлардың туындауын (дамуын) анықтау және болдырмау мақсатында жұмыс орындарының, жабдықтардың, жұмыс жүргізу тәсілдерінің жай-күйіне жүйелі бақылау жүргізуді көздейтін құжатталған процесс.

4.1.2 «ҮМЗ» АҚ-ның барлық қызметкерлерінің «ҮМЗ» АҚ-ның барлық бөлімшелері үшін ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау процесіне тұрақты және белсенді қатысуы үшін ағымдағы жылдың 15 желтоқсанына дейінгі мерзімде бөлімшелер үшін ҚӘ, ҚЖ, СО бойынша норманы әзірлейді және белгілейді.

4.2 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау

4.2.1 ҚӘ: жұмыс орындарын немесе жұмыстардың орындалу орындарын аралаған кезде немесе жанынан өткенде және сіздің көзқарасыңызбен ҚӘ байқағанда, (қорғаныс көзілдірігі киілмеген, ақаулы құралды пайдалану және т.б.) жұмыскерге/жұмыскерлерге жақындап, жұмысты тоқтата тұрыңыз. Осыдан кейін қауіпті әрекеттер, мүмкін болатын салдарлар және т.б. көрсете отырып әңгімелесу жүргізу керек. Әңгіме аяқталғаннан кейін сізбен анықталған ҚӘ туралы ӨТК басшысына немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) хабарлау қажет.

4.2.2 ҚЖ: аралап шығу кезінде, сіздің көзқарасыңызбен ҚЖ байқағанда (ақаулы жабдық, өткелдердің қоқыстануы, сұйықтықтардың төгілуі, жарықтың жеткіліксіздігі және т. б.) орынды белгілеңіз немесе қоршаңыз, ӨТК басшысына, осы аумаққа жауапты тікелей басшыға немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) анықталған ҚЖ жою шараларын қабылдау үшін хабарлаңыз.

4.2.3 СО: егер сіз ешкім зардап шекпеген және материалдық шығын келтірмеген (құрал-сайман сынған, қоршау зақымдалған және т.б.) оқиғаға/оқиғаға қатысушы немесе

куәгер болсаңыз, ӨТК басшысына немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) хабарлаңыз.

4.3 ҚӘ, ҚЖ, СО куәгерлері болған жұмыскерлердің әрекеттері

4.3.1 Лауазымы мен жауапкершілігіне байланысты ҚӘ, ҚЖ, СО қатысушылары немесе куәгерлері болған жұмыскерлердің іс-қимыл алгоритмі А қосымшасында көрсетілген.

4.4 ҚӘ, ҚЖ, СО тіркеу

4.4.1 «ҮМЗ» АҚ және мердігерлік ұйымдар жұмыскерлерінің барлық анықталған ҚӘ, ҚЖ және СО «ӨКБ» БК-де тіркеледі. Барлық тіркелген ҚӘ, ҚЖ, СО (бұдан әрі-ескертпелер) одан әрі талдау және оларды жою шараларын қабылдау үшін қауіп-қатер деңгейі, санаттары мен салалары бойынша «ӨКБ» БК-де бөлінеді.

4.4.2 «ӨКБ» БК-ға рұқсаты бар бөлімше персоналы (ӨТК басшысы, маман, бөлімше, цех бастығы және т.б.) «ӨКБ» БК-ға ескертулер береді. Инспектор рөліне ие бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженері олардың пайда болу себептерін, санаттары мен салаларын айқындау үшін «ӨКБ» БК-ға берілген ескертулерді талдайды және орындау мерзімімен және анықталған ескертулерді жоюға жауапты тұлғаларды айқындай отырып, «ӨКБ» БК-ға ескертулерді тіркейді.

4.4.3 «ӨКБ» БК-ға рұқсаты жоқ бөлімше персоналы анықталған ескертулер бойынша ақпаратты ӨТК басшысына/бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (кез келген тәсілмен-ауызша, телефонмен, жазбаша және т.б.) одан әрі «ӨКБ» БК-ға тіркеу үшін ұсынады.

5. ҚМҚА жүргізу тәртібі

5.1 Жалпы ережелер

5.1.1 Осы нұсқаулық «ҮМЗ» АҚ және мердігер ұйымдар жұмыскерлерінің еңбек жағдайларын жақсартуға, жұмыс орындарында жарақаттанудың алдын алуға және болдырмауға бағытталған ҚМҚА ұйымдастыру мен өткізуге қойылатын негізгі талаптарды белгілейді.

5.1.2 ҚМҚА ӨҚ деңгейін арттырудың элементі болып табылады және «ҮМЗ» АҚ жұмыскерлерінде де, мердігер ұйымдардың жұмыскерлерінде де олар жұмысты орындау кезінде ҚЖ, ҚӘ және СО-ны анықтауға, алдын алуға және болдырмауға бағытталады.

5.1.3 ҚМҚА өткізу процесіне барлық деңгейдегі басшылар қатысады. ҚМҚА-ға қатысу қауіпсіз еңбек жағдайлары мәселелерінің басымдылығының көрсеткіші, сондай-ақ қауіпсіздікті басқару процесіне жоғарыда аталған жұмыскерлердің рөлін, жауапкершілігін арттыру және тарту болуы тиіс.

5.1.4 ҚМҚА-ны топпен, кемінде екі аудитор өткізу ұсынылады, бұл объективтілікті, екі көзқарас алу мүмкіндігін, талқылау, қорытындылау үшін ең жақсы тақырыпты таңдауды және бір аудитор екінші аудитордың жұмысын бақылаған кезде пікір алмасуды қамтамасыз етеді.

5.1.5 ҚМҚА-ны жүргізудің тұрақты процесі, ҚМҚА нәтижелерін жүйелі талдау және әзірленген іс-шаралардың орындалуын мониторингілеу ӨҚ саласындағы жұмысты тиімді ұйымдастыруға елеулі үлес болып табылады.

5.2 ҚМҚА өткізу мақсаттары

5.2.1 ҚМҚА жүргізудің негізгі мақсаты еңбек жағдайларын жүйелі бақылау, ҚЖ, ҚӘ және СО анықтау және жою жөніндегі бөлімше жұмыскерлерімен өзара іс-қимыл жасау болып табылады.

5.2.2 ҚМҚА өткізу процесінде бөлімшенің немесе мердігер ұйымның жұмыскерлерімен өзара іс-қимыл (әңгіме) жүреді, жұмысты қалай қауіпсіз жүргізу керектігі немесе қандай әдістер мен мінез-құлық үлгілері қауіпсіз емес екендігі туралы

талқыланады, аудиторлар жұмыскерлермен кері байланысты және олардың жақсарту жөніндегі ұсыныстарын естуі тиіс.

5.2.3. ҚМҚА өткізу мақсаттары:

- ҚЖ және ҚӘ жұмыстарды тоқтатуға дейін дереу анықтау және түзету;
- жұмыскердің жұмыс орындарында қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға / қолдауға бағытталған қауіпсіз іс-қимылдары мен күш-жігерін ынталандыру;
- жұмыскердің назарын қауіпсіздік мәселелерінің маңыздылығына аудару, жұмыскерлердің ӨҚ мәселелеріне саналы көзқарасын арттыру, өндірістік міндеттерді орындау кезінде қауіпсіз мінез-құлық пен еңбек жағдайларын ынталандыру;
- ӨҚ талаптарын бұза отырып жұмысты орындау себептерін анықтау (оқытудың жеткіліксіздігі, түсінушілік, зейінсіздік, бұзушылықтармен өндірістік тапсырма беру, қажетті мөлшерде ресурстардың болмауы және т. б.);
- ӨҚ саласында оқыту тиімділігін арттыру;
- ӨҚ басқару жүйесінің әлсіз жақтарын анықтау және жұмыскердің өндірістік тапсырманы орындау кезінде оның қауіпті мінез-құлқын анықтау, нәтижесінде жұмыскердің өзі жарақат алу немесе айналасындағыларға зиян келтіру қаупі бар;
- жаза емес, еңбек жағдайларын жақсарту және өндірістегі қауіпсіздікті арттыру.

5.3 ҚМҚА-ны жоспарлау тәртібі

5.3.1 ҚМҚА ӨҚ саласындағы заңнаманың және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарын орындауға бағытталған бақылаудың қолданыстағы түрлеріне міндетті қосымша болып табылады.

5.3.2 «ҮМЗ» АҚ бөлімшелерінде (цехта, бөлімшеде, учаскеде, қызметте, бөлімде және т.б.) ҚМҚА өткізу үшін аудиторларды тағайындау бойынша бұйрықтар шығарылады.

5.3.3 «ҮМЗ» АҚ-ның барлық жұмыскерлерінің ҚМҚА процесіне тұрақты және белсенді қатысуы және «ҮМЗ» АҚ-ның барлық бөлімшелерін аудитпен барынша қамту үшін ӨҚДҚ ағымдағы жылдың 15 желтоқсанына дейінгі мерзімде ҚЖ, ҚӘ, СО анықтау және бөлімшелер үшін ҚМҚА өткізу жөніндегі норманы әзірлейді және белгілейді.

5.3.4 Белгіленген нормалар «ҮМЗ» АҚ бойынша бұйрықпен бекітіледі.

5.3.5 Аралап шығуды жүргізу нормалары мынадай шарттарға сай болуы тиіс:

- әрбір бөлімше (цех, бөлімше, учаске, қызмет, бөлім және т. б.) аудиторлық тексерулермен қамтылуға тиіс;

- ҚМҚА әдеттегі жұмыс уақытында өткізілуі керек және барлық жұмыс ауысымдарын қамтуы керек;

5.3.6 ҚМҚА өткізу жөніндегі нормалардың орындалуын бақылауды бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметі жүзеге асырады.

5.3.7 ҚМҚА өткізу уақыты өндірістің ерекшелігіне, орындалатын жұмыстардың сипатына, жұмыс орнындағы жұмыскерлер санына байланысты әр түрлі болуы мүмкін. ҚМҚА-ның ұсынылатын жүргізу ұзақтығы 10-нан 20 минут аралығында.

5.4 ҚМҚА ұйымдастыру тәртібі

5.4.1 ҚМҚА бөлімшенің (бөлімшенің, учаскенің) өкілімен, мердігерлік ұйымдардың өкілімен бірлесіп мүмкін болатын ҚЖ, ҚӘ жедел жою үшін, сондай-ақ қауіпсіз іс-әрекеттері үшін көтермелеу процесінің тиімділігін арттыру және ӨТК басшысының қатысуымен жұмыскерлердің оң мінез-құлқын бекіту үшін өткізілуі мүмкін

5.4.2 Мердігерлік ұйымдардың жұмыскерлері үшін ҚМҚА СТ 28.0021 талаптарына сәйкес мердігерлік ұйымдарды тексеру кезінде жүргізілуі мүмкін.

5.4.3 Аудиторлар аудит жүргізілетін объектінің/учаскенің талаптарына сәйкес барлық қажетті ЖҚҚ пайдалануы тиіс. Осы талапты орындамай аудитке қатысуға тыйым салынады.

5.4.4 Жоспардың орындалуына және басқа да өндірістік мәселелерге алаңдамай, ӨҚ барлық салаларындағы бейілділігін жеке мысалмен көрсете отырып, ӨҚ мәселелеріне шоғырландыру қажет.

5.5 ҚМҚА өткізу тәртібі, жүргізу әдістемесі және бақылау санаттары

5.5.1 ҚМҚА өткізу процесі алты негізгі кезеңді көздейді:

- **бақылау:** аудитор жұмыскерді бақылай отырып, олардың белгілі бір немесе басқа әрекеттерді орындау кезінде потенциалды жарақат алу мүмкіндігін талдайды;

- **жұмысты қауіпсіз тоқтату:** осы кезеңде аудитор жұмыскердің назарын аударып, онымен сөйлесу үшін жұмысты тоқтатуды сұрауы керек;

- **әңгіме/диалогтың басталуы:** монологтардан, ілімдерден және ескертулерден аулақ бола отырып, жұмыскерді әңгімеге тарту керек. Жұмыскердің жағымды жақтары бағалануы керек, содан кейін ғана оның іс-әрекетіндегі кемшіліктерге және мүмкін болатын тәуекелдерге назар аудару керек;

- **потенциалды салдарларды анықтау:** осы кезеңде жұмыскерді жұмыскердің және айналасындағылардың өмірі, қауіпсіздігі және денсаулығы үшін ықтимал қауіптердің салдарын талқылауға тарту керек. Жұмыскерден жауап алу маңызды;

- **жұмыстың қауіпсіз әдістері мен тәсілдерін талқылау:** салдары туралы сұраққа жауап алғаннан кейін, жарақат алмау үшін жұмыскерге не істеу керек деген сұрақ қойылады. Жұмыскердің өзінің мінез-құлқы, қауіпсіздігі және айналасындағылардың қауіпсіздігі үшін жауапкершілігі туралы айту, сондай-ақ болашақта қауіпсіз әрекеттер туралы келіссөздер жүргізу ұсынылады. Талқылаудан кейін қауіпті фактордың жойылғанына жеке көз жеткізу керек;

- **аудитті аяқтау:** ӨҚ жүйесін жақсарту бойынша қосымша сұрақтар мен ұсыныстарды талқылап, жұмыскерге алғыс айту ұсынылады.

5.5.2 Жұмыскердің қауіпсіз және қауіпті іс-әрекеттері мәселесі бойынша әңгімелесуді келесі әдістеме бойынша жүргізу ұсынылады:

5.5.2.1 Егер жұмыскер ҚӘ жасаса:

- сізге ештеңе қауіп төндірмейтініне және жұмысты тоқтата тұру одан да ауыр зардаптарға әкелмейтініне көз жеткізіңіз, жұмысты қауіпсіз тоқтатып, әңгімені бастаңыз;

- егер ҚӘ адамның денсаулығы мен өміріне тікелей қауіп төндірсе, жұмысты дереу тоқтатыңыз;

- адамды өзіңізге тартуды оңтайлы сәттен бастаңыз;

- қауіпсіз мінез-құлық туралы түсініктеме беріңіз. Жұмыскердің қауіпсіздік талаптарына сәйкес жасаған күш-жігерін атап өтіңіз. Аудит туралы хабарлаңыз. ҚМҚА мақсаты-жаза емес, ол еңбек жағдайларын жақсарту және ӨҚ деңгейін көтеру екенін атап өтіңіз;

- жұмыскердің ҚӘ талқылаңыз, тек ашық сұрақтар қою керек, мысалы:

- өз жұмысыңыз туралы айтып беріңізші;

- не зиян келтіруі мүмкін (қауіпті факторлар);

- сіз қандай жарақат алуыңыз мүмкін;

- туыстарыңыз бен жақындарыңыз үшін мүмкін болатын жарақаттың қандай потенциалды салдарын көресіз;

- тағы кім зардап шегуі мүмкін;

- активке қандай зиян келуі мүмкін;

- потенциалды зардаптың қалай алдын алуға, жазатайым оқиғадан қалай құтылуға болады;

- осы объектіде қандай потенциалды апаттық жағдайлар болуы мүмкін? Егер бұл орын алса, не істейсіз;

- талаптарға сай қауіпсіз жұмыс істеуге не кедергі;

- жұмыскердің болашақта қауіпсіз жұмыс істеуге келісімін алыңыз;

- ӨҚ-ның басқа мәселелерін талқылаңыз (оқыту, нұсқау беру, жиналыстар, жұмыстарды бөліп беру, оқиғалар туралы ақпарат, қолданылатын ЖҚҚ мен құралдардың кемшіліктері немесе басқасының қажеттілігі, операцияларды өзгерту, жарақат алынуы мүмкін басқа учаскелердегі жағдай);

- жұмыскерге сізді тыңдап, мінез-құлқын реттегені үшін алғыс айтыңыз;

- ҚМҚА-ны қайталау кезінде сол жұмыскермен бұрын қол жеткізілген келісімдердің орындалғанын бағалауға тырысыңыз.

5.5.2.2 Егер жұмыскер қауіпсіз жұмыс істесе:

- біраз уақыт бақылаңыз, содан кейін әңгімені бастаңыз;

- қауіпсіз мінез-құлық туралы түсініктеме беріңіз. Жұмыскердің қауіпсіздік талаптарына сәйкес жасаған күш-жігерін атап өтіңіз;

- ӨҚ-ның басқа мәселелерін талқылаңыз (оқыту, нұсқау беру, жиналыстар, жұмыстарды бөліп беру, оқиғалар туралы ақпарат, қолданылатын ЖҚҚ мен құрал-саймандардың кемшіліктері немесе басқасының қажеттілігі, операцияларды өзгерту, жарақат алынуы мүмкін басқа учаскелердегі жағдай);

- жұмыскерге алғыс айтыңыз.

5.5.3 ҚМҚА жүргізу кезінде төменде көрсетілген бақылау санаттарын пайдалану керек. Бақылаудың бұл категориялары аудиторға ҚМҚА өткізу барысында не білуге болатынына назар аударуға, сондай-ақ аудиттелетін жұмыскерлерге қойылатын сұрақтарды тұжырымдауға көмектеседі.

5.5.4 Жұмыскердің реакциясы:

- ЖҚҚ ретке келтіреді;

- жағдайды өзгертеді;

- жұмысты қайта құрады;

- жұмысын тоқтатады;

- еңкейеді, жасырынады;

- құралды өзгертеді;

- қажетті қорғаныс құрылғыларын немесе қоршауларды қосады немесе орнатады.

5.5.5 Жарақат алудың потенциалды себептері:

- біреу өзіне немесе әріптестеріне жарақат алу қаупін төндіруі;

- жұмыс әдістерінің қауіпсіздігі және дұрыстығы;

- құлау, соқтығысу, соққы, басып алу мүмкін болатын қауіпті жағдайда ешкімнің болмауы;

- қауіпті заттармен тыныс алу/жұту;

- электр тогымен зақымдану.

5.5.6 Арнайы киім және ЖҚҚ:

- арнайы киім мен ЖҚҚ орындалатын жұмыстардың сипатына сәйкес келуі;

- осы жұмыстар үшін регламенттелген ЖҚҚ бар болуы;

- жұмыскердің тиісті ЖҚҚ-ны дұрыс қолдануы (егер жоқ болса, неге);

- ЖҚҚ киюге ыңғайсыз болуы немесе жұмысты орындауға кедергі келтіруі мүмкін.

5.5.7 Құрал-саймандар мен жабдықтардың жай-күйі:

- жабдықтың жай-күйінің жарамдылығы және қауіпсіздігі;

- пайдалану ережелеріне сәйкес, мақсаты бойынша пайдаланылуы;

- үйде жасалған, қолдан жасалған құрылғылар мен қол құралдары пайдалану.

5.5.8 Нұсқаулар мен ережелер:

- нұсқаулықтар мен басқа да нормативтік құжаттамалар басшылыққа қол жетімділігі;

- ережелер, нұсқаулықтар орындалатын жұмыстарға сәйкес келуі;

- барлық потенциалды қауіптер, тәуекелдер және оларды басқару әдістері сәйкестенуі мен сипатталуы;

- белгіленген ережелер, нұсқаулық талаптарының сақталуы;

- рұқсат-нарядтар, қауіпті жұмыстарды орындауға рұқсаттардың дұрыс жазылуы.

5.5.9 Жұмыс орнындағы тәртіп:

- қауіпсіз жұмыс істеу үшін жұмыс орнында қажетті тәртіптің сақталуы;
- құралдарды, бөлшектерді, жабдықтарды ұтымды орналастырудың қамтамасыз етілуі;
- өтетін және жүретін жолдардың бітелуіне, қоқыстануына жол бермеу, пайдаланылмаған құралдар мен жабдықтар алынып тасталуы;
- баспалдақтарда, алаңдарда кедергілердің болуы.

5.5.10 Аудиторлар пайда болған ҚЖ және/немесе жасалатын ҚӘ-ні назардан тыс қалдырмауға тиіс. Олар жұмысшылардың ҚЖ мен ҚӘ жойылғанға дейін жұмысты дереу тоқтатуға міндетті.

5.5.11 Түзетулерді дереу орындау мүмкін болмаған жағдайда, түзету іс-шаралары ҚМҚА-ны тіркеу кезінде ҚЖ және ҚӘ қайта пайда болуын болдырмау мақсатында оларды орындау мерзімдері мен жауаптыларын көрсете отырып көрсетілуі тиіс.

5.6 ҚМҚА-ны өткізу нәтижелері

5.6.1 Аудитор (аудит тобы) өткізілген ҚМҚА-ны «ӨКБ» БК-да тіркейді.

5.6.2 Тіркелген ҚМҚА-да көрсетілуі тиіс ақпарат:

- аудит жүргізілген күн, аудиторлардың ТАӘ, аудит жүргізілген учаске (объект);
- аудит кезінде бақыланған жұмыскерлер саны;
- ҚМҚА-ның жалпы уақыт ұзақтығы;
- бақыланатын ҚЖ, ҚӘ саны;
- мерзімдері мен түзетуге жауаптыларын көрсетілген жедел және ұзақ мерзімді түзету әрекеттері.

5.6.3 Өткізілген және тіркелген ҚМҚА нәтижелері бойынша «ӨКБ» БК-де «ҚМҚА», «санаттар бойынша ҚМҚА» және «аудиторлар бойынша ҚМҚА» есептері қалыптастырылады. Есептердің нәтижелері бойынша жүргізілген ҚМҚА-ға талдау жүргізіледі. ҚМҚА талдауы белгілі бір учаскелерде немесе белгілі бір жұмыс түрлеріне қатысты ҚЖ және ҚӘ жиілігін анықтау үшін қажет.

5.6.4 Талдауда барлық анықталған ҚЖ және ҚӘ санаттары мен салалары бойынша, аудитор (аудит тобы) қабылдаған дереу түзету іс-әрекеттері, олардың қайталануын болдырмау бойынша ұсыныстар бөлінуі, сондай-ақ оң бақылаулар атап өтілуі тиіс. Бұл ұсыныстар жұмысшылармен әңгімелесу қорытындыларына негізделуі керек және жеке жұмысшыларды жазалаудан гөрі кемшіліктерді анықтау мақсатын көздеуі керек.

5.6.5 «ӨКБ» БК тіркелген ҚМҚА-ға өткізілген талдау нәтижелері бойынша ҚМҚА өткізілген бөлімшенің (цехтың, бөлімшенің, учаскенің, қызметтің, бөлімнің және т. б.) басшысы ҚМҚА процесінде анықталған ҚЖ және ҚӘ жоюға бағытталған іс-шараларды, орындау мерзімдерін және жауапты тұлғаларды айқындауға тиіс.

5.6.6 Бөлімшенің (цехтың, бөлімшенің, учаскенің, қызметтің, бөлімнің және т.б.) басшысы және аудиторлар «ӨКБ» БК-дағы ақпарат негізінде белгіленген мерзімдерде белгіленген іс-шаралардың орындалуын тексереді.

5.6.7. Бөлімше (цех, бөлімше, учаске, қызмет, бөлім және т.б.) басшылары ҚМҚА талдауының нәтижелерін үнемі талқылап, ӨҚ басқару жүйесіне қандай өзгерістер енгізу керектігін шешуі керек.

6 талдау және есеп беру

6.1 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметінің қызметкерлері өз бөлімшесінде ҚЖ, ҚӘ, СО анықтау және ҚМҚА өткізу жөніндегі нормалардың орындалуын бақылауды жүзеге асырады және тоқсан сайынғы есептерді (В қосымшасы) жасайды және оларды ӨҚДҚ-не жібереді.

6.2 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметінің қызметкерлері тоқсан сайын себептері, санаттары, салалары және қайталанатын бұзушылықтары бойынша талдау жасайды (4.4.1-және 5.6.4-тармақтарды қараңыз). Талдау ішкі корпоративтік порталда, ӨҚДҚ

қойындысында (Құжаттар-Бланк (Шаблон)) орналасқан ҚЖ, ҚӘ, СО және «ӨКБ» БҚ» Шаблон Талдау» презентация нысаны бойынша ресімделеді. Ресімделген Талдау ӨҚДҚ-не жіберіледі.

6.3 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметінің қызметкерлері қалыптастырған талдау нәтижелері бойынша тоқсан сайынғы есептер мен презентациялар ЕҚ күні бөлімшелерде қаралады.

7 Қосымшалар

7.1 А Қосымшасы- жұмыскерлердің лауазымы мен жауапкершілігіне қарай ҚЖ, ҚӘ, СО кезіндегі іс-қимыл алгоритмі.

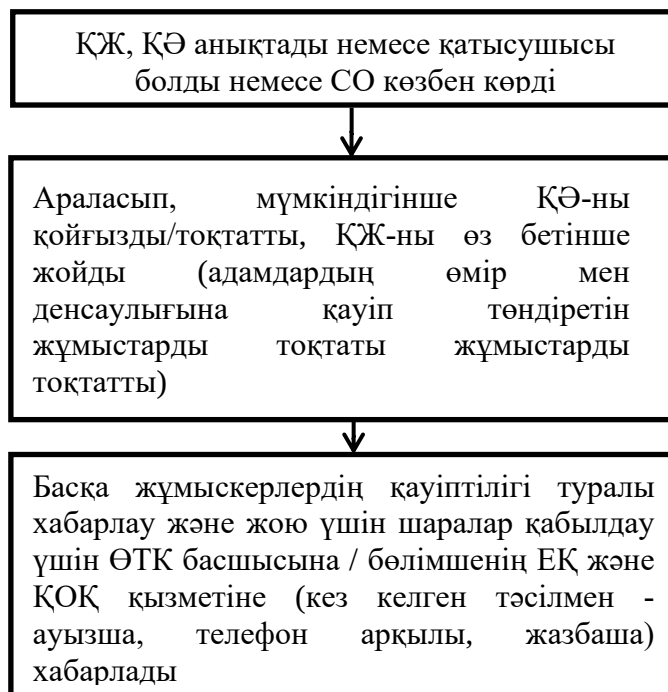
7.2 Б қосымшасы- «ӨКБ» БҚ-да нормалардың орындалуы жөніндегі есептің нысаны.

Ауд. Кожикенова

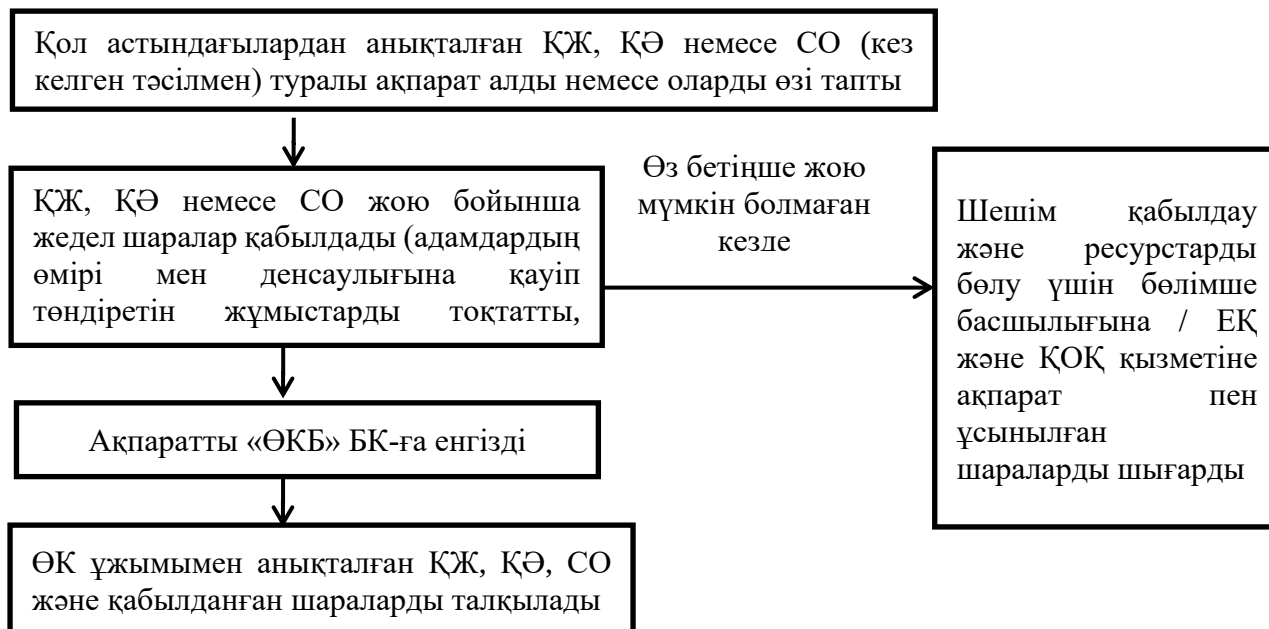

А Қосымшасы
(ақпараттық)

ҚЖ, ҚӘ, СО куәгері немесе қатысушысы болған жұмыскердің іс-қимыл алгоритмі

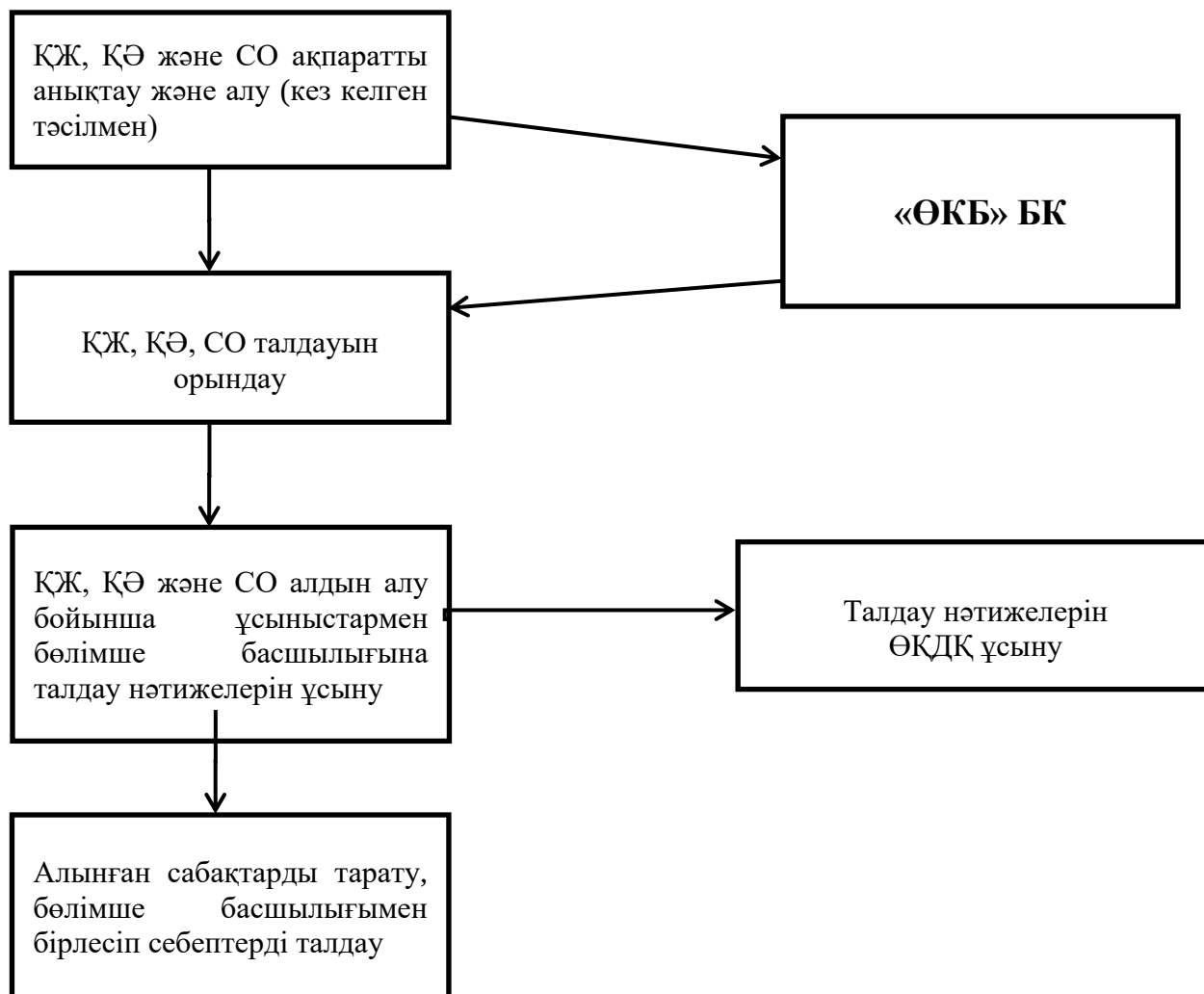

ӨТК басшысының іс-қимыл алгоритмі

Ескертпелер:

1. ӨТК басшылары өз бөлімшелерінің аумағында ғана емес, сонымен қатар "ҮМЗ" АҚ-ның бүкіл аумағында ҚЖ, ҚӘ және СО-ны дербес анықтайды.
2. Өз қарамағындағыларды жеке мысал мен тәлімгерлік арқылы ҚЖ, ҚӘ және СО анықтау процесіне қатыстырыңыз.

А қосымшасының жалғасы**Бөлімшенің ЕК және ҚОҚ қызметінің іс-әрекет алгоритмі****Ескертпелер:**

1. Бөлімшенің ЕК және ҚОҚ қызметінің қызметкерлері ҚЖ, ҚӘ және СО анықтау бойынша қызметкерлерді оқытуды ұйымдастырады.
2. Бөлімшелерде анықталған ОД, ОУ және СО талдайды және «ӨКБ» БК-да тіркеледі.
3. Тіркелген ОД, ОУ және СО массивінен талдау жасалады, әлеуеті жоғарылар белгіленеді, себептері анықталады және алынған сабақтар таратылады.

Б қосымшасы
(міндетті)

№ _____

«ӨКБ» БК нормалардың орындалуы жөніндегі есептің нысаны
___тоқсан 20__ жыл*

р/б №	Лауазымы	ҚЖ, ҚӘ, СО		ҚМҚА		Себебі
		Жоспар	Нақты	Жоспар	Нақты	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						

*-есеп бөлімшенің бланкісінде рәсімделеді

Өзгерістерді тіркеу парағы

[illegible]

Лист электронного согласования (СЭСД № 362776)**к документу № _____ от _____**Подразделение-разработчик: **Отдел промышленной безопасности и охраны труда,
Группа промышленной безопасности**Вид документа: **Инструкции**Наименование документа: **РД ОПБиОТ №14.031-24 Порядок выявления ОД, ОУ, ПБП
и проведения ПАБ в подразделениях АО УМЗ**

Оформлен: 11.12.2024 09:35:51

На согласовании: 11.12.2024 10:41:24

ФИО	Должность	Подразделение	Действие
Жердев Юрий Николаевич	Главный специалист по промышленной безопасности - руководитель	Отдел промышленной безопасности и охраны труда, Группа промышленной безопасности	11.12.2024 Согласовано
Кауменов Алмаз Естаевич	Инженер по надзору за пожарной безопасностью	Служба директора по безопасности производства	12.12.2024 Согласовано
Нагорнова Светлана Юрьевна	Главный специалист по охране труда-руководитель	Отдел промышленной безопасности и охраны труда, Группа охраны труда	11.12.2024 Согласовано
Примечание:	Титульный лист привести в соответствие с ИП 14.0019, проставить нумерацию страниц, поля		
Слободин Дмитрий Борисович	Начальник	Отдел охраны окружающей среды	11.12.2024 Согласовано
Федоров Алексей Викторович	Главный физик	Служба главного физика	11.12.2024 Согласовано
Цораев Виктор Асланбекович	Начальник	Отдел промышленной безопасности и охраны труда	11.12.2024 Согласовано
Чумин Евгений Александрович	Директор по безопасности производства	Служба директора по безопасности производства	12.12.2024 Утверждено
Цораев Виктор Асланбекович	Начальник	Отдел промышленной безопасности и охраны труда	
Примечание:	устранить замечание		

Инженер по промышленной безопасности:

_____ Шефер Игорь Владимирович "_____" _____